

ASIAKKAAN NIMI:

MG-HOITAVA LÄÄKE:

MG-OIRELÄÄKE:

HOITAVA NEUROLOGI/PKL:

HTA virka-ajan ulkopuolella 116 117

HÄTÄKESKUS 112

TARKISTUSLISTA VAIKEAN MG:N HOITOOON

AKTIVOI TURVALLISESTI

Uudet oireet ja hengitysvaikeudet levossa, puheen puuroutuminen ja nielemisen estyminen ovat mahdollisia hätätilanteita ja vaatii välitöntä apua ja huomiota! Huolehdi, että lääkitykset on otettu ohjeiden mukaisesti. Huomioi ympäristö ja turvallisuus. Kannusta liikkumiseen ja aktiivisuuteen. Lisää asiakkaan oman tekemisen osuutta.

TARKISTA

LIHASTEN TOIMINTA

Onko halvausoireita tai lihaskrampeja yleisesti? Onko oireilu jatkuvaa, satunnaista vai harvoin?

HENGITTÄMINEN

Onko hengitys vaivatonta?
Onko hengitys tehokasta?

PUHE

Jaksaako asiakas puhua kokonaisia lauseita askareiden lomassa? Onko asiakkaalla kommunikaattori käytössään?

NIELEMINEN

Onko nieleminen normaalia, onko vetänyt ruokaa henkeen viimeaikoina?

PUREMINEN

Onko leuat jäykät/krampissa tai liikkuvuus huonontunut tai pureskelu voimatonta?

RAVITSEMUSONGELMIEN TOIPILASVAIHE

Tuetaan ja kannustetaan proteiinirikkaan, monipuolisen ja ravitsevan ruoan syömiseen. Pelkoa ei tarvitse hävetä, se on normaali reaktio. Luodaan kannustava ja rauhallinen ilmapiiri. Ei puhuta ruoka suussa. Tarvittaessa päivitetään ruokavaliota ja ruokatoiveita ravitsemusterapeutin kanssa. Harjoittelun avulla suun ja nielun lihaksilla on mahdollista kuntoutua. Kannusta vähitellen myös pureskelua vaativien ruokien syöntiin. **Tarvittaessa ravitsemusterapeutin kontakti.**

SILMÄT

Onko kaksoiskuvia?
Roikkuuko silmäluomi?
Onko pupillit pistemäiset?

Silmäluomien roikuminen ja kaksoiskuvat

Poissulje AVH. Lepuuta silmiä, katso horisonttiin, estä häikäisevä valo, tarkista lääkitys. Kiireetön yhteys hoitotahoon, mikäli oireita lisääntyvästi. Kaksoiskuvat voivat olla MG:n pahenemisoire.

Pistemäiset pupillit voi johtua lääkkeen sivuvaikutuksesta tai liikalääkityksestä

Välkkeen välttäminen ja seuraa muita oireita (ripulointi, lihaskrampeja ja liikahikoilu). Seurataan tilannetta tiivistetysti. Mikäli oireet pysyvät vakaana arkipäivänä yhteys hoitotahoon.

LANTIO

Onnistuuko tuolista ylös nouseminen?

Ottaa tukea käsillä satunnaisesti Varaa riittävästi aikaa siirtymisiin. Huomioi muutokset liikkumisessa.

Tarvitsee nousemisen aina tukea Mikäli voimat riittää arkiaskareisiin tai lihaskuntoharjoitteluun, valitaan lihaskuntoharjoitus.

Ei kykene nousemaan tuolilta Tarkista, onko lääke otettu. Mikäli lääke jäänyt väliin, anna lääke ja _____ min lepo. Mikäli oire on uusi, tarvitaan päivystyksellinen arvio.

YLÄVARTALO

Onnistuuko hampaiden ja hiusten harjaaminen?

Hampaiden ja hiusten harjaaminen tuottaa vaikeuksia, mutta sujuu taukoja pitämättä.

Kannusta omatoimisuuteen. Varaa riittävästi aikaa. Liittykö oire ilta-aikaan vai onko lihaskohtoutta jo aamulla?

Hampaiden ja hiusten harjaamisessa tarvitaan taukoja.

Kts. edellinen. Tarvittaessa avusta asiakasta esim. tukemalla kyynärvarresta.

Hampaiden ja hiusten harjaamisessa haasteita tai ei pysty ollenkaan.

Huolehdi ja avusta asiakasta hygienian hoidossa.